

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä siihen liittyviksi laeiksi ja lausunto sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

146/00.01.00/2016

SOTE 17.10.2016 § 57

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh.09 5056 237

sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh. 09 5056 246

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö ovat pyytäneet 9.11.2016 klo 16.15 mennessä muun muassa kuntien lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää samanaikaisesti mm. kuntien lausuntoa sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista koskevasta hallituksen esityksestä. Molemmat lausunnot käsitellään tässä samassa asiassa.

Hallitusohjelman sekä hallituksen 20.10.2015, 7.11.2015 ja 5.4.2016 tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus. Suomeen kaavaillaan 18 maakunnan perustamista siten, että maakuntavaltuustot valitaan suorilla vaaleilla. Vuoden 2019 alusta alkaen maakunnat järjestäisivät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut eli maakunnilla olisi vastuu siitä, että väestö saa lain mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunnille koottaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Valtio rahoittaisi maakuntien toiminnan, eli jatkossa kunnilla ei olisi enää vastuuta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esityksellä maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi on tarkoitus muun muassa perustaa uudet maakunnat sekä säätää maakuntien hallinnosta ja taloudesta, siirtää järjestämisvastuu sosiaali- ja terveyspalveluista kunnilta maakunnille, säätää maakuntien saamasta rahoituksesta, rahoituksen keräämisen veroperusteista, uudistuksen voimaannuttamisesta, henkilöstön asemasta sekä omaisuusjärjestelyistä. Lisäksi tarkoitus on kuntiin jäljelle jäävien peruspalvelujen osalta säätää uusi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä. Muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirrosta maakunnille sekä rahoituksesta valmistellaan erillinen hallituksen esitys. Lausuntopyynnön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta: [http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016-2\(6\)](http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016-2(6))

Lausuntopyynnön kohteena olevalla sosiaali- ja terveyspalvelun tuottajaa koskevalla hallituksen esityksellä on tarkoitus muun muassa varmistaa palveluja käyttävän asiakkaan tai potilaan asiakas- ja potilasturvallisuus, varmistaa laadultaan hyvät palvelut sekä edistää palvelun tuottajan ja viran-

omaisen yhteistyötä. Voimassa olevan yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja koskevan lainsäädännön mukaisen lupa- ja ilmoitusmenettelyn sijasta la-
kiin ehdotetaan otettavaksi kaikkia palvelun tuottajia koskeva rekisteröinti-
menettely. Palvelun tuottajan ja palveluyksiköiden erillisen rekisteröinnin
tarkoitus olisi keventää nykyiseen lupa- ja ilmoitusmenettelyyn liittyvää hal-
lintoa ja selkeyttää eri edellytysten välisiä suhteita. Lausuntopyynnön mate-
riaalit löytyvät Internet-osoitteesta: <http://stm.fi/lausuntopyynnot>.

Maan hallituksen 5.4.2016 tekemissään linjauksissa todettiin, että sillä on
valmius arvioida sote- ja maakuntauudistuksessa pääkaupunkiseudun kau-
punkien mahdollista yhteistä ehdotusta seudun erityispiirteet huomioivaksi
erillisratkaisuksi. Elokuun lopussa kaupungit esittivät yhteisesti valtioneu-
vostolle pääkaupunkiseudun erillisratkaisua koskevan valmistelun käynnis-
tämistä yhteistyössä valtion ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken.

Lokakuun alussa valtioneuvosto tiedotti, että hallituksen mukaan pääkau-
punkiseudun kaupunkien yhteisesti ehdottamalle erillisratkaisulle sosiaali- ja
terveydenhuollossa ei ole edellytyksiä. Hallituksen arvioinnin mukaan pe-
rustuslain 19 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdenvertai-
sen saatavuuden näkökulmasta riittäviä perusteita kaupunkien ehdotuksen
mukaiselle erillisratkaisulle ei näyttäisi olevan.

Hallitus kuitenkin ilmoitti valmiutensa neuvotella pääkaupunkiseudun kau-
punkien kanssa mahdollisesta pääkaupunkiseudun kasvupalveluiden (TEM)
järjestämisestä koskevasta erillisratkaisusta. Kasvupalveluihin kuuluvat nykyi-
set työ- ja elinkeinopalvelut ja yrityspalvelut sekä myös kotouttamisen ja
maahanmuuttajien palvelut. Neuvotteluissa voidaan tarkastella kasvupalve-
luihin liittyviä tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä kaupunkien elinvoiman
ja kilpailukyvyn kehittämisen asioita.

Nyt käsiteltävänä oleviin lausuntopyyntöihin vastataan vakiintuneen käytän-
töön mukaan sähköisillä kyselyillä, joissa on kohdennettuja kysymyksiä ja ti-
laa mahdollisille perusteluille sekä vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Sote- ja maakuntauudistuksessa laaditaan lisäksi valinnanvapauslainsäädäntö, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaista rahoitusta
sekä siirretään valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden
kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä maakunnille. Niitä valmistellaan
erillisissä valmisteluhankkeissa, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestä-
mislaissa on otettu huomioon valinnanvapauden edellytyksenä oleva moni-
tuottajamalli. Valinnanvapautta ja monikanavaisen rahoituksen yksinkertaista-
tamista koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille loppu-
vuodesta. Valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin
sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtoa koskeva hallituksen esitys-
luonnos toimitetaan lausunnoille keväällä 2017.

Ehdotukset molempia hallituksen esityksiä koskeviksi lausunnoiksi ovat **liit-
teenä**.

Lausuntoja on valmisteltu yhteisesti kaupungin johtoryhmässä. Sosiaali- ja
terveyslautakunta käsittelee oheista lausuntoehdotusta kokouksessaan
17.10. Yhteistyökomiteaa ja vanhus-, vammais- sekä nuorisoneuvostoa on
pyydetty kommentoimaan lausuntoehdotuksia viimeistään 26.10., jolloin

mahdolliset kommentit saatetaan KH:n 2.11. kokouksen kautta valtuustolle jaettavaan aineistoon.

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Lautakunta esittää, että KH ja edelleen KV antavat sosiaali- ja terveysministeriölle sekä valtiovarainministeriölle liitteenä olevat lausunnot sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista koskevista hallituksen esityksistä.

Lautakunta ottaa kantaa vain sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta koskevaan osuuteen (lausuntopyynnön kohdat: 1, 2, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 28, 34, 38 ja 39 sekä palvelujen tuottamista koskeva lakiehdotus kokonaisuudessaan).

Asian käsittelyn aikana lautakunta hyväksyi yksimielisesti lausunnon tekstiosioihin (kohdat 1, 2, 3, 11, 16, 20 ja 33) ehdotettavat sisällölliset muutokset. Nämä muutokset on merkitty pöytäkirjan liitteenä olevaan lausuntoehdotukseen.

Päätös:

Lautakunta päätti esittää, että KH ja edelleen KV antavat sosiaali- ja terveysministeriölle sekä valtiovarainministeriölle muutetun liitteen mukaiset lausunnot sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista koskevista hallituksen esityksistä.